

Het Tijdschrift van de Raad

n° 27

December 2018

Periodieke publicatie van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

www.esr.brussels

DOSSIER :
Het Brussels
Gezondheids-
plan

Inhoudsopgave

3 Woord vooraf

In de kijker

- 4 | De Raad geeft zijn website een nieuwe dynamiek
- 4 | Beste wensen
- 4 | Volgend debat van de Raad

Dossier

- 5 | Het Brussels Gezondheidsplan

Focus

- 14 | Sociale top 2018
- 16 | Ondertekening van het tweede sectorale Kaderakkoord in Brussel

De adviezen van de Raad

- 18 | Adviezen uitgebracht tussen 21 juni 2018 en 14 november 2018

Debatten: interviews

- 21 | "Vergrijzing(en) en maatschappij(en): tussen wetenschap en beleid", met Mijnheer Dimitri Léonard
- 23 | "Mobiel 5G-netwerk: een niet te missen opportuniteit voor Brussel?", met Mevrouw Saskia Van Uffelen
- 25 | "Woon-werkverplaatsingen: stand van zaken en actieperspectieven voor de bedrijven", met Mijnheer Thomas Ermans

Nieuws in het kort

- 27 | Het nieuwe gewestelijke Parkeerobservatorium
- 27 | De RvB van de Raad op bezoek bij Brussels Airport
- 27 | Drie nieuwe rekruten bij de Raad

Publicaties

- 28 | Studie: "La précarité, un obstacle à la formation professionnelle"
- 28 | Publicatie van de Welzijnsbarometer 2018

Woord vooraf

Op het ogenblik dat we deze tekst schrijven, loopt 2018 ten einde en moet uiteraard de balans van het voorbije jaar worden opgemaakt. De balans opmaken was nu net het doel van de Sociale Top van 2018, die op 25 september jongstleden in KANAL - Centre Pompidou - de voormalige Citroëngarage - werd gehouden in aanwezigheid van de Brusselse Regering en sociale partners. De besprekingen over de grote vooruitgang die in 2017-2018 in het kader van de strategie "Go4Brussels2025" werd geboekt (ontwikkeling van de alternerende opleiding en van de erkenning van competenties, sectorale kaderakkoorden, toevoeging van een 11de strategische krachtlijn inzake mobiliteit,...), hebben een duidelijke en positieve vaststelling mogelijk gemaakt: het Brussels sociaal overleg is dynamisch en uiterst doeltreffend.

Ook al blijven er in het Brussels Gewest veel uitdagingen en strategische prioriteiten bestaan (mobiliteit, Industrieplan voor Brussel, inschakeling van jongeren op de arbeidsmarkt, taalgebruik...), toch twijfel ik er niet aan dat ze met evenveel enthousiasme zullen worden aangepakt als het enthousiasme waarmee de vooruitgang van de huidige legislatuur werd geboekt.

Het dossier van dit nummer is gewijd aan het Brussels Gezondheidsplan, een plan dat twee andere uitdagingen moet aanpakken waar Brussel nu en in de komende jaren voor staat: de bevolkingsgroei en de toegang tot de gezondheidszorg. Het doel van dit stappenplan is om het gezondheidsbeleid in de komende jaren een leidraad te bieden en om zo tegemoet te komen aan de dringende behoeften van de Brusselaars (ziekenhuisopname, geestelijke gezondheid, kinderen, algemene geneeskunde,...). Het overleg tussen de Regering, de sociale partners en de actoren op het terrein is van bij de aanvang van het Plan voorzien. Wij zijn er immers innerlijk van overtuigd dat de ontwikkeling van een dergelijk Plan en van andere projecten die van Brussel een betere stad moeten maken, een luisterend oor en overleg met de eerste betrokken actoren vereist.

Eén ding is zeker, het Gezondheidsplan illustreert de wil van de politici en de sociale partners om de levenskwaliteit van de Brusselaars te verbeteren. Dat belooft veel goeds voor de uitvoering van het Plan en voor de Brusselse sociale dialoog in 2019.

In de tussentijd wil ik u, namens het personeel en de leden van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, uitstekende eindejaarsfeesten toewensen en u nu al mijn allerbeste wensen voor het nieuwe jaar aanbieden.

Moge 2019 voor ons nog grote projecten en steile ambities voor het Brussels Gewest in zich dragen.

Jan De Brabanter – Voorzitter

In de kijker

De Raad geeft zijn website een nieuwe dynamiek

Om hem dynamischer, duidelijker en gebruiksvriendelijker te maken, heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest besloten om zijn website www.esr.brussels te herontwerpen, zowel op het vlak van design als van structuur.

De Raad wil zijn bezoekers en leden immers een moderne en dynamische ruimte bieden, met een eenvoudige, snelle en doeltreffende navigatie, zodat de website van de Raad op lange termijn een referentie op het vlak van informatie inzake het sociaaleconomisch overleg in Brussel zou worden.

De nieuwe versie van de website zal vanaf 2019 kunnen worden geraadpleegd.

Beste wensen

De Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wenst u uitstekende eindejaarsfeesten toe en biedt u na al zijn beste wensen voor 2019 aan.

Volgend debat van de Raad

De "Debatten van de Raad" zullen in **januari 2019** worden hervat.

Zoals gebruikelijk zullen de details van de behandelde onderwerpen en een korte uiteenzetting van de sprekers te gelegener tijd op onze website www.esr.brussels worden gepubliceerd. Bovendien zullen de personen die al op de mailinglijst van de Raad staan, voor elk Debat een uitnodiging per e-mail ontvangen. Indien u ook regelmatig wilt worden uitgenodigd, stuur dan gewoon een e-mail naar cwaeyenbergh@ces.brussels.

Het Brussels Gezondheidsplan

Sinds enkele jaren wordt Brussel geconfronteerd met strategische uitdagingen die een bedreiging vormen voor de kwaliteit van de gezondheidszorg voor zijn inwoners (bevolkingsgroei, vergrijzing van de bevolking, toegankelijkheid van de gezondheidszorg, enz.). Om deze uitdagingen aan te gaan en om voor een efficiënt gezondheidsbeleid in Brussel te zorgen, werd in 2015 een overleg rond het opstellen van een eigen Gezondheidsplan voor Brussel opgestart. Dit laatste werd op 5 juli 2018 in eerste lezing aangenomen.

Het doel van dit dossier is om een beter inzicht te geven in het Brussels Gezondheidsplan. Dit begint met een korte verduidelijking van de context, uitdagingen, doelstellingen en beginselen van het Plan. Voorts zal dit dossier een overzicht geven van de bijdrage van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de beraadslagingen rond het Brussels Gezondheidsplan, zowel op het niveau van zijn Werkgroep "Sociale Zaken en Gezondheid" als op het niveau van zijn adviezen en aanbevelingen. Tot slot nodigen wij u uit om de interviews te lezen met enkele actoren, die rechtstreeks bij het overleg rond het Brussels Gezondheidsplan zijn betrokken.

Wat is het Brussels Gezondheidsplan?

Context

Het Brussels Gezondheidsplan is een strategische beleidsverf, die een prominente plaats in de Algemene Beleidsverklaring van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) inneemt. Het doel hiervan is om het gezondheidsbeleid aan te passen aan de sociaaleconomische realiteit en behoeften van de Brusselse patiënten en aan de veranderingen op het vlak van governance als gevolg van de zesde Staatshervorming. Sinds deze hervorming zijn bepaalde bevoegdheden op het gebied van gezondheidszorg naar de bevoegde entiteiten op het gewestelijk niveau overgeheveld.

Om de beraadslaging rond deze beleidsverf aan te vatten, werd in 2015 een breed overleg aangevat. Dit werd georganiseerd in 8 werkgroepen (ziekenhuispatiënten, afhankelijkheid, geestelijke gezondheid, eerstelijnsgezondheidszorg, algemene geneeskunde, kinderen, palliatieve zorg en preventie-promotie) en heeft meer dan 300 actoren uit 81 verenigingen van de gezondheidssector samengebracht. Na afloop van deze werkgroepen werd in oktober 2015 het Parlement een eerste verslag voorgelegd.

Omeencoherent, geïntegreerd en inclusief gezondheidsplan in te voeren, werden ook verschillende "tools" geactiveerd, zoals de instantie Iriscare, die verantwoordelijk is voor de effectieve uitvoering van het Plan en die in mei 2018 werd opgericht. Er werd ook een Brussels Gezondheidsnetwerk ontwikkeld om het werk, de contacten en het overleg tussen de verschillende gebieden en disciplines van de gezondheidssector te vereenvoudigen.

Gelijklopend heeft de Economische en Sociale Raad deelgenomen aan de hervorming van het bestuur van de GGC doorheen zijn advies van 22 november 2017 betreffende het ontwerp van besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot vaststelling van het organigram van de bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag.

In het verlengde van de uitgevoerde werkzaamheden heeft het Verenigd College op 5 juli 2018 het Brussels Gezondheidsplan in eerste lezing aangenomen.

Kenmerken van het Brussels Gezondheidsplan

Het Brussels Gezondheidsplan heeft de volgende bijzonderheden:

- Globaal (alle gezondheidsaspecten) en geïntegreerd (volgens het beginsel van de "Health in all Policy"⁽¹⁾);
- Uitgedacht als een stappenplan voor het gezondheidsbeleid voor de komende 7 jaar;
- Ontworpen op basis van de behoeften van de Brusselse patiënten;
- Overlegd met de actoren van de sector;
- Meetbaar en evalueerbaar volgens een methodologie die het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad heeft vastgesteld.

Het Brussels Gezondheidsplan is overigens georganiseerd rond drie pijlers, die elk meerdere doelstellingen en maatregelen bevatten om de verschillende doelen te behalen.

Pijler 1: Ongelijkheden op het vlak van gezondheid terugdringen

De sociaaleconomische situatie van de Brusselse bevolking komt tot uiting in de ongelijkheden op het vlak van gezondheidszorg. Verschillende factoren kunnen aldus een impact hebben op de gezondheid van de Brusselaars: toegang tot huisvesting, leefmilieu, toegang tot werk, enz. Om deze ongelijkheden terug te dringen, bevat het Plan maatregelen die alle openbare beleidslijnen mobiliseren die een belangrijke impact op de gezondheid van de Brusselaars hebben, rekening houdend met de eigenheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en met inbegrip van kwetsbare groepen.

De voorgestelde maatregelen zijn de volgende:

- **Een gezondheidsimpacttest invoeren** (prospectieve evaluatie met tot doel de eventuele gevolgen van een nieuwe beleidslijn voor de gezondheid in te schatten);
- **De "lijn 0,5" uitbouwen** (operationeel plan om kwetsbare groepen naar de klassieke zorgverlening te leiden en om een betere toegang tot zorgverlening te verzekeren) ;
- **Een Brussels Perinataliteitsplan ontwikkelen** (plan om kwetsbare groepen een allesomvattend en toegankelijk perinataal zorgaanbod aan te bieden).

⁽¹⁾ "Gezondheid in alle beleidslijnen". Beginsel volgens hetwelk problemen in verband met gezondheidskwesties moeten worden opgelost door coördinatie en synchronisatie tussen het Ministerie van Volksgezondheid en andere Ministeries, van zodra alle aspecten van een gewestelijk beleid of economie een impact op de gezondheid van de burgers hebben.

Pijler 2: Een toegankelijk en samenhangend zorgtraject voor alle Brusselaars waarborgen

1.191.604
Inwoners

Cijfers : BISA, 2018

In een context van bevolkingsgroei, een explosieve toename van het aantal chronische ziekten en een vergrijzende bevolking, wordt de invoering van een geïntegreerd, coherent, toegankelijk en ononderbroken zorgtraject in Brussel een noodzaak. Om dit doel te bereiken is de ontzuijing tussen sectoren en actoren, alsook de herziening van de werkings- en governancewijzen absoluut noodzakelijk.

De maatregelen die in dit kader zijn voorzien, zijn:

- **Het preventiepunt Brupreventie oprichten** (enig punt voor informatie over het beleid inzake preventie, gezondheidsbevordering, screening en vaccinatie voor een betere coördinatie van de preventieprogramma's);
- **Oprichting van een ondersteuningsstructuur voor de eerstelijnsgezondheidszorg** (instrumenten ter ondersteuning van de tenlasteneming, voornamelijk bedoeld voor huisartsen);
- **Een partnerschap ziekenhuizen - eerstelijnsgezondheidszorg tot stand brengen** (vlotte en permanente communicatie van patiënteninformatie tussen de verschillende actoren en zorgverleners).

Pijler 3: De kwaliteit van het gezondheidsbeleid verbeteren

27.604
inwoners zijn 60
jaar en ouder

Cijfers : BISA, 2018

De opdeling en versnippering van de bevoegdheden als gevolg van de zesde Staats hervorming bemoeilijkt het opzet van een globaal en geïntegreerd gezondheidsbeleid. Om dit te verhelpen wordt een nieuw model voorgesteld. Het doel is om een globale visie op een complex en voortdurend veranderend beleid te ontwikkelen. Hiertoe zijn er governance-tools en -hefbomen voorzien om de invoering van een doeltreffend gezondheidsbeleid te verzekeren :

- **Overleg en coördinatie tussen de overheden bevoegd voor gezondheid** (versterking van het overleg tussen de verschillende betrokken actoren en entiteiten via de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid);
- **Een democratische gezondheidszorg ontwikkelen** (patiënten aanmoedigen tot betrokkenheid en het geven van adviezen over het gezondheidsbeleid, om zo de kwaliteit van de gezondheidszorg te verbeteren).

Nast de pijlers, doelstellingen en geplande maatregelen, zijn er 7 algemene beginselen die als leidraad voor de uitvoering van het Brussels Gezondheidsplan dienen (zie hiernaast).

De bijdrage van de Economische en Sociale Raad

Ingevolge de overheveling van bevoegdheden op het gebied van gezondheid naar aanleiding van de zesde Staats hervorming, heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het van fundamenteel belang geacht om zich te ontfermen over materies die verband houden met gezondheidszorg en kinderbijslag, bevoegdheden die belangrijk zijn voor de Brusselaars.

In dit kader werd in 2015 binnen de Economische en Sociale Raad een Werkgroep (WG) opgericht die met het onderzoek van deze materies is belast, met tot doel aanbevelingen te formuleren ter ondersteuning van het geïntegreerd beheer van deze strategische materies.

Deze bijdrage van de Economische en Sociale Raad heeft meer bepaald aanleiding gegeven tot de uiteenzetting van een initiatiefadvies van de WG "Sociale Zaken en Gezondheid" over het Brussels Gezondheidsplan, dat 10 aanbevelingen voor de uitvoering en sturing van het Plan omvat.

De 7 beginselen van het Brussels Gezondheidsplan

 HET AANBOD STRUCTUREREN OP GROND VAN DE BEHOEFTE

 HET TERUGDRINGEN VAN DE ONGELIJKHEDEN DOOR EEN SAMENHANG IN ALLE BELEIDSLIJNEN

 EEN GEÏNTEGREERDE/ONTZUILDE AANPAK STIMULEREN

 DE ONOPHOUELIJKE VERBETERING VAN DE KWALITEIT VAN DE BEHANDELINGEN EN EVALUATIE STIMULEREN

 DE SOCIALE EN TECHNOLOGISCHE INNOVATIE TEN DIENSTE VAN DE PATIËNT STELLEN

 DEMOCRATISCHE GEZONDHEIDSZORG UITBOUWEN

 DE DUURZAAMHEID VAN HET SYSTEEM WAARBORGEN

De aanbevelingen van de Economische en Sociale Raad

Met zijn initiatiefadvies vestigt de Economische en Sociale Raad de aandacht van de actoren en sociale partners van het Brussels Gezondheidsplan op 10 punten, waarvoor hij aanbevelingen formuleert.

1) Zorgen voor een algemeen beheer van het Plan via een coördinatie van de machtsniveaus en een ontzuiling binnen de gezondheidssector

De Raad staat positief tegenover dit onuitgegeven initiatief, dat streeft naar de coördinatie van de bevoegde overheden om in Brussel tot een transversale benadering inzake steun en zorg te proberen komen. Hij wenst echter dat de ontzuilde benadering verder zou gaan. De invoering van een permanent overleg tussen de bevoegde gefedereerde entiteiten in Brussel, momenteel het laatste punt van het Plan, moet prioritair worden. Tevens is de Raad voorstander van een ontzuiling binnen de gezondheidssector, maar eveneens tussen de gefedereerde entiteiten opdat zij hun acties op elkaar zouden afstemmen met het oog op meer doeltreffendheid. Aldus pleit de Raad voor een voorziening van globaal beheer, waarbij de sociale partners zijn betrokken en waarin de gewestelijke en mono-communautaire bevoegdheden zijn geïntegreerd.

De Raad pleit eveneens voor dat de verzekeringsinstellingen en ziekenfondsen hierbij zouden worden betrokken, omwille van hun centrale rol en hun expertise in deze materies. De Raad vraagt ook om, naar het voorbeeld van de Vlaamse en Waalse Economische en Sociale Raden, voor gezondheid bevoegd te zijn. Hij wenst daarom dat er met de GGC en de COCOF een samenwerkingsakkoord zou worden gesloten, opdat hij stelselmatig zou worden geraadpleegd.

2) Een evaluatie van de noden en de financiële middelen voorzien

De Raad wenst een samenvoeging van de gewestelijke en gemeenschappelijke financiële middelen, teneinde de overeenstemming met de noden van de Brusselaars te verzekeren. Hij betreurt het ontbreken van gedetailleerde informatie inzake de financiering in het Plan, evenals van een cijfermatige analyse van de noden en de middelen. Bovendien wenst de Raad dat er budgettaire waarborgen zouden worden voorzien voor wat de implementatie van het Plan na deze legislatuur betreft. De logica achter deze redenering moet steeds gebaseerd zijn op de noden van de patiënten, op de toenemende vraag en niet op de bestaande budgettaire middelen.

3) Een ernstige beraadslaging rond de "ambulante ommezwaai" voeren

Het Gezondheidsplan past in het kader van de hervorming van de ziekenhuissector waartoe de federale overheid de aanzet heeft gegeven, met tot doel de duur van de ziekenhuisopnames te beperken en een aantal medische en paramedische prestaties uit het ziekenhuismilieu te halen, vóór en na de medische en chirurgische ingrepen. Dankzij de technologische evoluties kunnen een aantal technische ingrepen vandaag in de woonplaats van de patiënt worden verricht. Het project voorziet de oprichting van een zorgketen rond de ziekenhuizen, waarbij er op een aantal externe zorgverleners (vóór en na een ziekenhuisopname) beroep wordt gedaan.

De Raad is van mening dat het behoud van de patiënten in hun thuisomgeving en de ontwikkeling van de ambulante zorgverstrekking uiteraard wenselijk zijn, maar dat deze 'ambulante ommezwaai' tal van praktische problemen stelt die de toegang tot de zorg aanzienlijk in het gedrang kunnen brengen (aanpassing van de woning, toereikend aanbod van ambulante diensten op het hele grondgebied, beheer van de medische shocks en ongevallen die zich in de thuisomgeving voordoen, ...). Hierdoor zullen de patiënt en zijn naasten taken en verantwoordelijkheden van het ziekenhuis op zich moeten nemen, wat de mentale belasting onvermijdelijk zal vergroten en bijkomende kosten zal meebrengen.

De Raad wenst dat men zou nagaan wie het best geschikt is om deze zorgketen te organiseren, en met welke middelen: het ziekenhuis, de huisarts of een andere zorgverstreker, de verzekeringsinstelling, het medisch huis of het centrum voor coördinatie en thuiszorg. De Raad geeft aan dat de centra voor coördinatie en thuiszorg, die al met deze opdrachten belast zijn, niet in het Plan worden vermeld. Bovendien is de Raad van oordeel dat een 'stripping' van de ziekenhuizen de gezondheidszorg nog meer dreigt te commercialiseren. Deze ommezwaai zou kunnen bijdragen tot de omvorming van ziekenhuizen tot bedrijven.

De Raad vraagt dat het Verenigd College zou toezien op de arbeidsvoorwaarden van de gezondheidswerkers, op de professionalisering en op de kwaliteit van de verleende diensten. In dit verband vraagt de Raad aan het Verenigd College om de nodige aandacht te besteden aan de ontwikkeling van het semi-agoraal werk, het vrijwilligerswerk en de uitzendarbeid. Bovendien stelt hij voor om het Gezondheidsplan en het Opleidingsplan te laten samengaan, in het bijzonder in de beroepen van de bijstand aan personen, waar men een tekort vaststelt.

WIST U DAT?
Sinds 2003 maakt Brussel deel uit van het WHO European Healthy Cities Network

4) De toegang tot zorg versterken

De Raad is van mening dat een versterking van de toegang tot de zorg onontbeerlijk is. Hij wijst erop dat het noodzakelijk is om over een toegankelijk en kwaliteitsvol dienstenaanbod te beschikken dat toereikend en aangepast is, om op doeltreffende wijze aan de toename en het complexer worden van de gevallen en vragen van kwetsbare groepen te kunnen voldoen.

Volgens de Raad zou het luik dat aan preventie is gewijd, een prioritaire werkpijler moeten vormen van het toekomstige permanent overlegplatform tussen de overheden en dienstverleners die op het Brussels grondgebied voor gezondheid bevoegd zijn. Bovendien wenst de Raad het Verenigd College te interpellieren over het ontbreken van een "prijzenbeleid" in het Plan. Tevens vestigt de Raad de aandacht op het belang van een dienstenaanbod om de patiënten op het vlak van de bestaande voorzieningen te oriënteren en om hen zo nodig te helpen om aan de vereiste administratieve voorwaarden te voldoen.

5) Het beginsel van de contractualisering in zijn huidige vorm herzien

Doelstelling 4 van Pijler 3 legt de grondslag voor een beleidsmodel tussen de overheid en de actoren op het terrein, dat gericht is op contractualisering. Deze wordt voorgesteld als een hefboom om aan te zetten tot partnerschappen tussen de overheid en de gezondheidsactoren, die door de GGC worden betoelaagd. De Raad heeft echter vastgesteld dat de contractualisering soms uit de hand is gelopen of tot perverse effecten heeft geleid: het zoeken naar toelagen en instabiliteit, kwetsbaarheid van de tewerkstelling en van het sociale project, ...

Om deze perverse effecten te vermijden, stelt de Raad voor om deze contractualisering te organiseren door de volgende beginselen toe te passen:

- I. Het waarborgen van de beginselen inzake non-discriminatie tussen de verenigingen, evenals tussen de verenigingen en overheidsdiensten door een transparantie en objectivering van de verlening van de toelagen;
- II. Het bevorderen van de complementariteit tussen de verenigings- en publieke acties bij het voldoen aan het algemeen belang;
- III. Voorrang verlenen aan een structurele financiering boven een financiering per project.

6) Een doeltreffend stuur- en opvolgingsmodel voor het Plan voorstellen

De Raad pleit ervoor dat de bestaande beheersorganen zouden worden gemobiliseerd om de opvolging van het Plan te verzorgen, en meer bepaald de Beheerraad voor Gezondheid en Bijstand aan Personen van Iriscare. Deze instantie omvat immers heel wat sectoren waarop het Plan betrekking heeft en heeft daarom een centrale rol te vervullen bij de implementatie en opvolging van het Plan.

Het beginsel van administratieve vereenvoudiging houdt in dat er geen bijkomend orgaan wordt opgericht wanneer dit niet nuttig is, teneinde het administratief landschap niet uit te breiden. Dit beginsel raadt bijgevolg aan om een beroep te doen op de organen die al actief en bevoegd zijn. Om een doeltreffende opvolging te verzekeren, pleit de Raad ervoor dat het Plan zou worden opgesplitst in concrete operationele doelstellingen en evaluatie-indicatoren (SMART-doelstellingen⁽²⁾). De analyse van de resultaten van de evaluaties en de aanwending ervan zal een bijwerking en uitbreiding van het Gezondheidsplan mogelijk moeten maken.

7) Een prioriteit in de acties aanbrengen

De Raad is van oordeel dat het Plan een zeer breed veld van gebieden en maatregelen beslaat, die binnen een soms zeer korte termijn moeten worden verwezenlijkt. Er zouden bijgevolg prioriteiten moeten worden gesteld voor wat de overwogen acties betreft. Alle doelstellingen zullen immers niet tegelijkertijd kunnen worden nagestreefd.

⁽²⁾ SMART-doelstellingen: Specifiek, Meetbaar, Aanvaardbaar, Realistisch en bepaald in de Tijd.

8) De problematiek van het autonomieverlies aanpakken

De Raad verwondert zich erover dat het Gezondheidsplan geen enkele verwijzing naar de problematiek van het autonomieverlies bevat.

9) De interregionale mobiliteit van patiënten en gezondheidswerkers voor de geest houden

De Raad meent dat het Plan geen rekening houdt met de interregionale mobiliteit van de patiënten (pendelaars en inwoners). De toestroom van kwetsbare patiënten uit de andere twee Gewesten zou nog aanzienlijk kunnen toenemen door het ziekenhuisbeleid dat momenteel op het federaal vlak wordt gevoerd en door de 'stripping' van de ziekenhuizen. Dit sociaal onevenwicht vereist de invoering van financiële compensatiemechanismen tussen de drie Gewesten. Ook de mobiliteit van de gezondheidswerkers moet worden bevorderd. Hierbij dient erop toegezien

dat deze niet wordt gehinderd door loonconcurrentie en dat het Gewest zijn gekwalificeerde werknemers niet ziet vertrekken, waardoor het dienstenaanbod aan de gebruikers in het gedrang zou kunnen komen. Men moet vermijden dat er een interregionale concurrentie ontstaat.

10) De dimensies van welzijn op het werk en van herinschakeling van zieke werknemers integreren

De Raad stelt vast dat er in het Brussels Gezondheidsplan geen hoofdstuk, noch maatregelen aan het welzijn op het werk en de herinschakeling van langdurig zieken zijn gewijd. Hij betreurt dit omwille van het belang van deze problematiek. Bovendien stelt de Raad vast dat maatregel 4 van doelstelling 2 een specifieke voorziening inzake sociaalprofessionele inschakeling lijkt te voorzien, en stelt hij zich vragen bij het verband tussen deze voorziening en de bestaande structuren op het vlak van sociaalprofessionele inschakeling.

Interview met Mijnheer Paul Palsterman

Paul Palsterman is de Voorzitter van de WG "Sociale zaken en Gezondheid" van de Economische en Sociale Raad.

De Raad: Welke plaats en rol heeft de ESR in het denkproces rond de materies van de gezondheidszorg?

Paul Palsterman: Gezondheidszorg is in de eerste plaats een fundamentele dienstverlening aan de bevolking. Het recht op gezondheidszorg is een mensenrecht en dit recht kan niet worden verzekerd zonder aanzienlijke solidariteitsfinanciering. Het is ook, dat mogen we niet vergeten, een belangrijke en groeiende economische sector, een drager van welzijn, banen op alle niveaus en technische en sociale innovaties. Allemaal redenen voor de sociale partners om zich hierom te bekommeren.

In Brussel is de organisatie en financiering van de zorg over verschillende machtsniveaus versnipperd. Het ontbreekt aan een plaats voor economisch en sociaal overleg, waar niet alleen de kwesties die van belang zijn voor werkgevers en werknemers van de sector op een transversale manier worden besproken, maar ook al deze algemene uitdagingen, te beginnen met de financiering van de volksgezondheid. Ons advies drukt de hoop uit dat de nieuwe instantie Iriscare, en in het bijzonder het algemeen beheerscomité ervan, deze rol op zich zal nemen.

Aan de ene kant is Iriscare echter nog niet volledig werkzaam en aan de andere kant is Iriscare "slechts" de instelling van openbaar nut van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, die zelf slechts één van de vele actoren van deze problematiek is. Daarom heeft

de Economische en Sociale Raad zich de afgelopen jaren graag over deze kwesties uitgesproken.

De Raad: Wat is de teneur van het advies dat de Raad over het Brussels Gezondheidsplan heeft uitgebracht?

Paul Palsterman: Wij hadden niet de ambitie om alle voorstellen van het Plan in detail te bestuderen. Eerst en vooral wilden we het bestaan ervan toejuichen. Wij zijn ervan overtuigd dat het Brussels Gewest zich meester moet maken van het gezondheidsthema. In de eerste plaats natuurlijk om de bevoegdheden te beheren die het Gewest zijn toebedeeld, wat met name inhoudt dat alle Brusselse instanties die ermee te maken hebben, in het bijzonder de gemeenschapscommissies, die soms de indruk wekken dat ze elk een beetje geïsoleerd te werk gaan, bij elkaar gebracht en gecoördineerd moeten worden. Maar ook om de stem van Brussel naar de andere machtsniveaus te brengen, in het bijzonder naar het federaal niveau, dat toch het belangrijkste niveau op het vlak van de sociale zekerheid blijft.

Als stadsgewest denk ik dat Brussel veel te zeggen zou hebben over bepaalde aspecten van het beleid, dat bijvoorbeeld op het vlak van eerstelijnszorg, niet-institutionele psychiatrie of andere materies wordt gevoerd. We hopen dan ook dat het Plan het beginpunt van een bewustwording wordt. Daarna hebben we, net als anderen, echter moeten vaststellen dat het enkel en alleen om een beginpunt ging. Het Plan blijft soms zeer algemeen, geeft niet altijd duidelijke oriëntaties, en dat vooral wat de begroting betreft.

De Raad: Is de ESR van plan om, in het verlengde van de werkzaamheden die al rond dit Plan werden aangevat, toezicht te houden op de strategische krachtlijnen die het Brussels Gezondheidsplan wil instellen?

Paul Palsterman: Wij hebben noch de ambitie noch de bevoegdheid om zelf toezicht te houden op het Gezondheidsplan. Integendeel, wij pleiten ervoor dat dit toezicht door de bevoegde instanties zou worden uitgevoerd, en in het bijzonder, zoals ik al zei, deze van Iriscare. Maar ons advies wijst op een aantal onderwerpen die wij belangrijk vinden en waaraan de sociale partners bijzonder veel aandacht besteden. Een voorbeeld hiervan is het beheer van wat we de "ambulante ommezwaai" op het federaal niveau hebben genoemd, die bestaat uit een aanzienlijke verkorting van de duur van de ziekenhuisopnames. Dit beleid verschuift de tenlasteneming van herstel, functionele revalidatie, enz. naar andere structuren (en vaak naar andere machtsniveaus).

Ik zou ook een problematiek willen vermelden die verder gaat dan de gezondheidssector, namelijk de techniek van het subsidiëren van instellingen. Iedereen is het erover eens dat subsidies op basis van controleerbare doelstellingen moeten worden toegekend. Maar de laatste jaren is er een tendens geweest om zich te beperken tot "kortetermijncontracten", die de initiatieven van meer bepaald de vrijwilligerssector destabileren en uiteindelijk de financiering ervan verdoezelen. Ik wil ook de kwestie van de interregionale patiëntenmobiliteit aan de orde stellen: zowel het recht van de Brusselse patiënten om zich in Vlaanderen of Wallonië te laten verzorgen, als de aantrekkingskracht van de Brusselse gezondheidsinstellingen voor de inwoners van de andere Gewesten en zelfs in het buitenland. En tot slot, het verband tussen tewerkstelling en gezondheid.

Het lijkt geen twijfel dat wij ons over deze kwesties zullen blijven uitspreken.

Interview met Mijnheer Christian Dejaer

Christian Dejaer is de Directeur van de vzw GIBBIS, de pluralistische werkgeverskoepel van de private social profit gezondheidsinstellingen van het Brussels Gewest.

De Raad: Wat is de vzw GIBBIS?

Christian Dejaer: De vzw GIBBIS is de pluralistische werkgeverskoepel van de private social profit gezondheidsinstellingen van het Brussels Gewest. Het is de grootste federatie van zorginstellingen in Brussel, vooral omdat het de enige is die zoveel zorgsectoren verenigt: ziekenhuizen, rusthuizen, RVT, psychiatrische verzorgingshuizen, initiatieven voor beschut wonen, thuiszorgverenigingen en verschillende RIZIV-overeenkomsten voor de sectoren van de geestelijke gezondheid, handicap of kinderen. In totaal 48 instellingen, 50 locaties, 6.500 bedden en plaatsen en 14.000 werknemers.

De Raad: In welk kader treedt de vzw op en met welke actoren?

Christian Dejaer: Als werkgeversvertegenwoordiger verenigt GIBBIS de Brusselse private verenigingssector van de zorginstellingen, informeert ze haar leden en partners over de gezondheidszorgkwesties, vertegenwoordigt ze hen bij overheden en beslissingsorganen, adviseert ze hen, deelt ze de expertise op een gepersonaliseerde manier en werkt ze samen met alle betrokken partijen van de gezondheidssector in Brussel en op het federaal niveau. Voor de uitvoering van haar acties kan GIBBIS rekenen op een team van 14 personen, met complementaire vaardigheden en een sterk ontwikkeld netwerk.

GIBBIS positioneert zich als het referentiepunt voor de beleidsverantwoordelijken, de besturen in brede zin en alle andere externe stakeholders, alsook voor de andere federaties van de sector van de gezondheidszorg.

Zo werkt GIBBIS bijvoorbeeld samen met de IRIS-koepel, die de openbare ziekenhuizen vertegenwoordigt, maar ook met de academische ziekenhuizen Erasmus en UZ Brussel, telkens wanneer het erom gaat om samen de Brusselse ziekenhuissector te verdedigen. Een ander voorbeeld is dat GIBBIS nauwe contacten heeft ontwikkeld met Brusselse partners zoals de vzw's Abrumet, BRUXEO, CONECTAR, Palliabu en het Overlegplatform Geestelijke Gezondheidszorg Gebied Brussel-Hoofdstad.

GIBBIS is ook actief buiten Brussel. Het is een Brusselse actor, die aanwezig is op het nationaal niveau, om daar de Brusselse eigenheden uit te drukken en kenbaar te maken. GIBBIS zetelt immers in de federale instanties die bevoegd zijn voor ziekenhuizen, waaronder het RIZIV, het Paritair Comité 330 en de sociale fondsen, en overlegt regelmatig met de federaties van de verenigingssector van de drie Gewesten: Zorgnet-Icuro in Vlaanderen, IRIS in Brussel en UNESSA, Santhea en Wallcura in Wallonië.

De Raad: Wat doet GIBBIS concreet om de gezondheidszorg in Brussel te verbeteren?

Christian Dejaer: GIBBIS verdedigt de waarden van de Brusselse private zorgverenigingssector: kwaliteit van de zorgverlening, responsabiliseren van de verschillende actoren in de gezondheidszorg, autonomie in het beheer en de toewijzing van middelen in zorginstellingen, keuzevrijheid van de patiënt, therapeutische vrijheid en gelijke toegang tot gezondheidszorg.

De Raad: Wat zijn de aanbevelingen van GIBBIS om de kwaliteit van de gezondheidszorg voor de Brusselaars te verbeteren?

Christian Dejaer: Het colloquium dat GIBBIS op 13 november 2018 heeft georganiseerd "Zorg en hospitalisatie thuis en in een instelling: nieuwe oplossingen door een andere kijk", heeft wel degelijk aangetoond dat de zorgsector in volle verandering is.

Het doel moet zijn om patiënten de beste gezondheidszorg te bieden, in de meest geschikte omgeving en waarbij de manier waarop de overheidsmiddelen worden aangewend, wordt geoptimaliseerd. In de toekomst zullen de financiering en organisatie van de zorgverlening veel meer, zo niet uitsluitend, op de patiënt en zijn pathologie, en niet langer op bedden of individuele diensten, zijn gericht. Dit wil absoluut niet zeggen dat de huidige

verschillende soorten onthaalformules moeten verdwijnen. Wel integendeel. Maar ze zullen moeten evolueren, en bij voorkeur innoveren, eerder dan zich aanpassen. Ze zullen ook meer moeten samenwerken, op het vlak van eerste- en tweedelijnszorg, zoals dit in het Brussels Gezondheidsplan is voorzien. De projecten 107 op het gebied van de geestelijke gezondheid zijn al een voorbode van hoe de organisatie van de gezondheidszorg er in de toekomst zal uitzien. Maar men zal nog verder moeten gaan.

Ook de overheden zullen blijk moeten geven van verbeelding, in alle entiteiten en bij voorkeur in nauwe samenwerking met elkaar, ondanks de complexiteit van de huidige verdeling van de bevoegdheden inzake gezondheidszorg. De uitdaging voor de overheden bestaat erin om tegemoet te komen aan deze dringende vraag naar nieuwe zorgplaatsen, nieuwe vormen van onthaal van patiënten, en meer bepaald deze die niet in het huidige

zorgaanbod terug te vinden zijn. Dit vereist een nieuwe organisatie en financiering van de tenlasteneming van bepaalde categorieën van patiënten. Het doel is duidelijk om bepaalde patiënten uit onaangepaste en tegelijkertijd te dure structuren te halen, om de zorgverleners in staat te stellen om deze patiënten een zorgomgeving te bieden die beter aan hun behoeften is aangepast en om deze operatoren niet langer te benadelen door het ontbreken van een normatief kader en een adequate financiering. Tot slot is het doel vooral het zoeken naar de beste kwaliteit van zorg voor patiënten, terwijl de toegankelijkheid ervan moet worden verbeterd en de kosten ervan moeten worden beheerst. De toekomst zijn de transmuraliteit, de korte verblijven, de zorgtrajecten en opvolging thuis of in andere zorgomgevingen. Een grote uitdaging voor alle ondernemers in de sociale zorgverlening. Ruimte voor creativiteit en innovatie, die met een adequate financiering moeten worden beloond.

GIBBIS ziet de uitdagingen voor de toekomst als kansen om de belangen van patiënten en zorginstellingen in Brussel te verdedigen, zowel op het gewestelijk als op het federaal niveau. Hiervoor moet men een aantal regelgevende en financiële barrières wegnemen, om de efficiëntie en kwaliteit van de zorgverlening te verbeteren.

Tevens moet men de menselijke middelen (artsen en verplegers) ontwikkelen en jongeren uitnodigen om een opleiding in deze richtingen te volgen, omdat zij dan een baan in dienst van de maatschappij zullen vinden. Tot slot moet men de informatisering van de zorgverlening, met inbegrip van telematica en het geïnformateerde patiëntendossier, ontwikkelen en financieren, om zo een kwaliteitsvolle opvolging van de patiënt te waarborgen, waar deze zich ook bevindt.

Sociale top 2018

Op 25 september 2018 heeft de inmiddels traditionele parlementaire Sociale Top plaatsgevonden in het nieuwe museum voor hedendaagse kunst Kanal - Centre Pompidou. De Brusselse Regering en sociale partners zijn er bijeengekomen om de balans op te maken van de verwezenlijkingen van het voorbije jaar en om 82 beleidswerven van de Strategie 2025 te identificeren waaraan in 2019 prioritair zal worden gewerkt. Een terugblik op de hoogtepunten van deze typisch Brusselse overlegontmoeting.

1) Het Brussels overleg verkeert in goede gezondheid

Het eerste deel van deze Sociale top, gewijd aan de balans van de vooruitgang van het afgelopen jaar, heeft het de sociale partners toegelaten om bij monde van de Voorzitter van de Economische en Sociale Raad, de heer Jan De Brabanter, de Regering verschillende boodschappen over te brengen. Te beginnen met de positieve evolutie van het sociaaleconomisch overleg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, meer bepaald onder impuls van de nieuwe methode voor het opstellen van regelgevende normen, die in het kader van de Strategie 2025 onder de benaming "gedeelde prioriteiten" werd aangenomen. De positieve voorbeelden van het gebruik van deze methode nemen elk jaar toe en zetten de Regering en de sociale partners ertoe aan om over de bestending ervan na te denken.

Naast de beleidswerven van de Strategie 2025 vragen de sociale partners ook om te kunnen worden geraadpleegd over de gemeenschapskwesties van de Cocof, de VGC en de GGC die een economische en sociale impact hebben en die rechtstreeks verband houden met het overleg van het Gewest (gezondheidszorg, bijstand aan personen, migrantenopvang, kwalificerend onderwijs,...).

2) De geboekte vooruitgang

Vervolgens heeft de Voorzitter van de Raad de aandacht willen vestigen op het werk dat sinds de vorige Sociale top werd verricht, door een reeks beleidswerven op te sommen waarin een grote vooruitgang werd geboekt. Dit geldt met name voor de verdere hervorming van de doelgroepen en de economische ondersteuning van ondernemingen, de ontwikkeling van de alternerende opleiding door de invoering van een premie voor mentorschap, de sluiting van sectorale akkoorden met de sectoren van het "vervoer en de logistiek" en van de bouw, de toevoeging binnen de Strategie 2025 van een 11de doelstelling met betrekking tot mobiliteit, de opening van het Beroepenpunt en het begin van de evaluatie van bepaalde thema's van de Strategie 2025.

Wat de projecten betreft die steeds dringender ten laste moeten worden genomen en moeten worden ontwikkeld (een Industrieplan voor Brussel, de komst van 5G, van Brussel een "Smart City" maken,...), heeft de Raad verklaard aandachtig te zijn voor de ontwikkeling ervan en bereid te zijn om mee te werken aan de verwezenlijking ervan.

3) De prioritaire beleidswerven

Het tweede deel van de Sociale top, gewijd aan de vaststelling van de prioritaire beleidswerven voor het komende jaar, was vernieuwend in zijn opzet in die zin dat één "top 10" van de door de actoren van deze Sociale top gezamenlijk vastgestelde prioriteiten werd voorgesteld. Deze keuze moest een breder debat rond elk van deze 10 prioriteiten toelaten, wat niet mogelijk was met de oude versie, die uit een opsomming van alle 82 prioriteiten van dit jaar bestond. Deze 10 prioriteiten zijn:

1. De Small Business Act - De ondersteuning van de KMO's
2. De ruimtelijke ordening - De grote Polen
3. De digitale uitdagingen - Smart city
4. Het Industrieplan
5. De mobiliteit
6. De jongerengarantie
7. De versterking van de beroepsopleiding
8. De sectorale akkoorden - De Opleidings- en Tewerkstellingspolen
9. De sociale economie
10. De bevordering van duurzame en kwaliteitsvolle arbeid

4) "Go4Brussels"

Voor het Gewest was het ook de gelegenheid om de nieuwe communicatiecampagne "Go4Brussel2025" (Go for Brussels 2025) te lanceren, die is bedoeld om de Strategie 2025 bekender te maken bij de Brusselaars.

5) Aan de slag!

De Sociale top werd afgesloten met een toespraak van de Ondervoorzitter van de Raad, de heer Philippe Vandenaabeele, die zijn voldoening uitsprak over het feit dat de ambities zelfs enkele maanden vóór het einde van deze legislatuur intact zijn gebleven, zoals uit de 82 vastgestelde prioriteiten blijkt.

Hij herinnerde aan de gezamenlijke vastberadenheid van de Brusselse Regering en sociale partners om van de Strategie 2025 een succes te maken voor de herstructurering van de Brusselse economie ten bate van de Brusselaars, en maakte een afspraak voor februari 2019 voor de balans van de Strategie 2025 gedurende de hele legislatuur.

En hij besloot met deze woorden: Aan de slag !

Kanal - Centre Pompidou
Bron: Photo News

Ondertekening van het tweede sectoraal **Kaderakkoord** in Brussel

Op 2 oktober 2018 hebben de Ministers van de Brusselse Regering en de vertegenwoordigers van de Bouwsector het Kaderakkoord Bouw officieel gesloten door de ondertekening ervan in de gebouwen van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, onder leiding van de sectorale Facilitatiedienst.

1. "Go4Brussels"!

De ondertekening van het Kaderakkoord met de Bouwsector, het tweede in zijn soort in het Brussels Gewest, maakt integraal deel uit van de ontwikkeling van de Strategie 2025 voor Brussel, die nu is omgedoopt tot de Strategie "Go4Brussels⁽¹⁾" teneinde de bekendheid ervan bij de Brusselaars te vergroten.

In het kader van deze Strategie werd de Economische en Sociale Raad immers verzocht om, namens de Brusselse Regering, over de sectorale Kaderakkoorden en de operationalisering ervan te onderhandelen. Daartoe is er sinds 2015 binnen de Raad een sectorale Facilitatiedienst ingesteld.

2. Doelstelling "Versterking van de tewerkstelling in Brussel"

Het doel van de sectorale Kaderakkoorden is om het gewestelijk tewerkstellings- en opleidingsbeleid in alle sectoren en ondernemingen te concretiseren. Deze maken het immers mogelijk om enerzijds de ondersteuning van leerlingen en werkzoekenden bij hun inschakeling op de arbeidsmarkt te versterken, en om anderzijds tegemoet te komen aan de noden van de sectoren in termen van gekwalificeerde profielen.

In het kader van dit sectoraal Akkoord zijn verschillende cijfermatige doelstellingen voor alle beroepen van de bouwsector vastgesteld. Zo hebben de partijen zich tegen 2022 ertoe verbonden om de inschakelingsgraad in tewerkstelling tijdens het jaar na de beroepsopleiding te verbeteren, om het aantal kandidaten in voortgezette opleiding met 20% te verhogen, om het aantal stagiairs in alternerende opleiding met 15% te verhogen of om meer dan 90 Ervaringsbewijzen te behalen.

⁽¹⁾ Voor meer informatie over de "Go4Brussels2025" strategie : <https://strategie2025.brussels/>

3. Resultaat van de publiek-private samenwerkingen

Door de samenwerking tussen de sector en de publieke partners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁽²⁾, die in het Kaderakkoord Bouw is voorzien, draagt het ook bij tot de doelstelling om van Brussel een echte privaat-publieke interface te maken.

De Opleidings- en Tewerkstellingspool

Het Kaderakkoord Bouw voorziet meer specifiek in de oprichting en ontwikkeling van een Opleidings- en Tewerkstellingspool (OTP) om het zoeken en aanbieden van werk en de inschakeling van jongeren, een publiek waarop de sector zich in sterke mate toespitst, te vereenvoudigen door alle aanbiedingen van technische en praktische opleidingen en van erkenning van competenties samen te brengen.

Met 1040 werkgevers en 8293⁽³⁾ werknemers is de Bouwsector een sleutelsector binnen het Gewest. De komende jaren staat hij echter voor tal van uitdagingen, zoals de vergrijzing van zijn personeelsbestand en de regelmatige vernieuwing van de procedures en voorschriften voor de bouw en renovatie van gebouwen, zoals het duurzaam bouwen.

Eén van de vele opdrachten van de Opleidings- en Tewerkstellingspool is het opvolgen van de trends en noden van de sector op het gebied van tewerkstelling, profielen, competenties en werkorganisatie, maar ook van de noden op het vlak van de voorafgaandelijke vereiste opleiding en kwalificerend onderwijs. Een andere opdracht is het valoriseren van de beroepen waarop het Kaderakkoord betrekking heeft en het ondersteunen van de ondernemingen bij het onthaal van stagiairs.

Akkoorden Gewest-Gemeenschappen

Tot slot voorziet het Kaderakkoord Bouw ook in de ondertekening van een avenant met de Federatie Wallonië-Brussel om te voorkomen dat er een kloof tussen het onderwijs van de beroepen van de sector en de realiteit van de beroepswereld ontstaat.

Tevens hebben de sociale partners de wens geuit om in de nabije toekomst de ondertekening van een tweede avenant te organiseren, ditmaal met de Vlaamse Gemeenschap.

4. Andere lopende onderhandelingen inzake kaderakkoorden

Om de uitvoering van dit gewestelijk Tewerkstellings- en Opleidingsbeleid verder te verzekeren, worden er momenteel onderhandelingen gevoerd over het sluiten van verdere Kaderakkoorden met sectoren die van fundamenteel belang voor Brussel zijn.

Deze omvatten onder meer de technologische industrie, elektrotechniek, ICT, brandstofhandel, bussen en autobussen en verhuizers.

⁽²⁾ De Regering, de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF), Actiris, Diversiteitdienst van Actiris, Bruxelles Formation, VDAB Brussel, Leefmilieu Brussel, EFP, SFPME, Consortium de validation des compétences, DREMT en nog anderen...

⁽³⁾ Cijfers : Constructiv, 2018

De adviezen van de Raad

Uitgebracht tussen 21 juni 2018 en 14 november 2018

U kan de volledige adviezen raadplegen op onze website:

www.esr.brussels

ECONOMIE EN TEWERKSTELLING

A-2018-045-ESR

Voorontwerp van ordonnantie betreffende het herstel van sommige schade veroorzaakt door algemene natuurrampen en ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende uitvoering van de ordonnantie betreffende het herstel van sommige schade veroorzaakt door algemene natuurrampen. 21 juni 2018

A-2018-046-ESR

Eerste reeks voorontwerpen van uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van de ondernemingen. 21 juni 2018

A-2018-052-ESR

Voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de artikelen 92, 131bis en 212bis van het Wetboek der Registratie, Hypotheek- en Griffierechten en van artikel 7 van het Wetboek der Successierechten. 5 juli 2018

A-2018-055-ESR

Voorontwerp van ordonnantie betreffende de maatregel voor inschakeling op de arbeidsmarkt in het kader van artikel 60, §7 van de organieke wet van de 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. 5 juli 2018

A-2018-058-ESR

Voorontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Franse gemeenschap, het Waalse gewest en de Franse gemeenschapscommissie betreffende de erkenning van competenties. 7 september 2018

A-2018-067-ESR

Tweede reeks ontwerpen van uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van de ondernemingen. 20 september 2018

A-2018-069-ESR

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering met betrekking tot de erkenning van de sociale ondernemingen. 20 september 2018

A-2018-071-ESR

Ontwerp van Schema voor Handelsontwikkeling 2018. 20 september 2018

A-2018-073-ESR

Initiatiefadvies betreffende de toekomst van de PWA's en optimalisering van het sociaal overleg inzake de plaatselijke werkgelegenheid. 18 oktober 2018

A-2018-079-ESR

Voorontwerp van ordonnantie betreffende de handelshuur van korte duur. 18 oktober 2018

ECONOMIE EN LEEFMILIEU

A-2018-050-ESR

Ontwerp van het 1ste werkprogramma van de "Circular Regulation Deal - Collaborate to overcome legal barriers to circular economy". 5 juli 2018

FISCALITEIT

A-2018-051-ESR

Voorontwerp van ordonnantie betreffende de Brusselse Codex Fiscale Procedure. 5 juli 2018

A-2018-068-ESR

Voorontwerp van ordonnantie houdende instemming met de Multilaterale Overeenkomst ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving, gedaan te Parijs op 24 november 2016. 20 september 2018

GEZONDHEID

A-2018-074-ESR

Initiatiefadvies betreffende het Brussels Gezondheidsplan. 18 oktober 2018

LEEFMILIEU

A-2018-043-ESR

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van XX/XX/2018 tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 januari 2018 betreffende het instellen van een lage-emissiezone. 21 juni 2018

A-2018-048-ESR

Ontwerp van het hulpbronnen- en afvalbeheerplan. 5 juli 2018

A-2018-059-ESR

Voorontwerp van ordonnantie houdende instemming met het Aanvullend Protocol van Nagoya-Kuala Lumpur inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid bij het Verdrag inzake biologische diversiteit, gedaan te Nagoya op 15 oktober 2010. 7 september 2018

A-2018-060-ESR

Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de aanvulling van de in artikel 2, §1, 3°, van het Wetboek van inspectie van 25 maart 1999 bedoelde lijst met de rechtstreeks toepasselijke bepalingen van de Verordening (EU) van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 betreffende kwik, en tot intrekking van Verordening. 7 september 2018

A-2018-062-ESR

Ontwerp van Milieuovereenkomst betreffende de afgedankte voertuigen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 20 september 2018

A-2018-063-ESR

Ontwerp van Milieubeleidsovereenkomst betreffende de terugnameplicht voor afvalolie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 20 september 2018

A-2018-064-ESR

Ontwerp van milieuovereenkomst voor de afgedankte draagbare en industriële en autobatterijen en -accu's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 20 september 2018

A-2018-065-ESR

Ontwerp van milieuovereenkomst betreffende de batterijen voor de aandrijving van hybride en elektrische voertuigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 20 september 2018

A-2018-078-ESR

Ontwerp van plan voor de preventie en bestrijding van geluidshinder en trillingen in een stedelijke omgeving. 18 oktober 2018

A-2018-082-ESR

Voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 1 maart 2007 betreffende de bescherming van het leefmilieu tegen de eventuele schadelijke effecten en hinder van niet-ioniserende stralingen. 14 november 2018

A-2018-083-ESR

Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van 30 oktober 2009 betreffende bepaalde antennes die elektromagnetische golven uitzenden. 14 november 2018

A-2018-084-ESR

Ontwerpbesluit betreffende gastanks en -flessen voor blusgassen, verbonden met een automatisch blussysteem, en tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de lijst van de ingedeelde inrichtingen van klasse IB, II, IC, ID, II en III tot uitvoering van artikel 4 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen. 14 november 2018

A-2018-086-ESR

Ontwerp van Milieuovereenkomst betreffende de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid inzake afgedankte elektrische en elektronische apparatuur. 14 november 2018

A-2018-087-ESR

Ontwerp van Milieuovereenkomst betreffende versleten banden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 14 november 2018

LEEFMILIEU/ENERGIE**A-2018-057-ESR**

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende het EPB-certificaat Openbaar gebouw. 5 juli 2018

A-2018-066-ESR

Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende wijziging van verschillende uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht-, Klimaat en Energiebeheersing. 20 september 2018

A-2018-075-ESR

Ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van het model van het door Leefmilieu Brussel opgestelde EPB-certificaat voor de EPB-Wooneenheden, en de EPB-eenheden Onderwijs, Kantoren en diensten. 18 oktober 2018

A-2018-076-ESR

Ontwerp van ministerieel besluit houdende uitvoering van bijlagen V, XVII en XVIII van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen en houdende uitvoering van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 26 januari 2017 tot vaststelling van alle richtlijnen en criteria die nodig zijn voor het berekenen van de energieprestatie van de EPB-eenheden en houdende wijziging van meerdere uitvoeringsbesluiten van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing. 18 oktober 2018

A-2018-077-ESR

Ontwerp van ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 24 juli 2008 tot vaststelling van de regels voor de berekening van de transmissieverliezen. 18 oktober 2018

MOBILITEIT**A-2018-053-ESR**

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende uitvoering van de ordonnantie van XX/XX/XXXX betreffende vrije vloot fietsdelen. 5 juli 2018

A-2018-072-ESR

Vragenlijst GOOD MOVE. 18 oktober 2018

A-2018-088-ESR

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 maart 2013 houdende de voorwaarden voor het gebruik van parkeerplaatsen door operatoren van gedeelde motorvoertuigen. 14 november 2018

ONDERZOEK EN INNOVATIE**A-2018-061-ESR**

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende uitvoering van de ordonnantie van 27 juli 2017 tot bevordering van onderzoek, ontwikkeling en innovatie via het verlenen van hulpmiddelen bestemd voor economische doeleinden ten gunste van de ondernemingen en onderzoeksinstellingen die worden gelijkgesteld met ondernemingen & Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende uitvoering van de ordonnantie van 27 juli 2017 tot bevordering van onderzoek, ontwikkeling en innovatie via het verlenen van hulpmiddelen bestemd voor niet-economische doeleinden ten gunste van de non-profitorganisaties, de onderzoeksinstellingen en de ondernemingen. 7 september 2018

OPENBARE MACHT**A-2018-044-ESR**

Ontwerp van gezamenlijk decreet en ordonnantie betreffende de openbaarheid van bestuur bij de Brusselse instellingen. 21 juni 2018

A-2018-047-ESR

Voorontwerp van ordonnantie houdende instemming met bepaalde wijzigingen bij het Internationaal Verdrag van 1973 ter voorkoming van verontreiniging door schepen, opgemaakt te Londen op 2 november 1973 (MARPOL), aangenomen op basis van artikel 16 van dit verdrag. 21 juni 2018

A-2018-056-ESR

Voorontwerp van ordonnantie tot oprichting van een gegevensbank genaamd het Observatorium van de Gewestelijke Publieke Werkgelegenheid. 5 juli 2018

**RUIMTELIJKE ORDENING/
STEDENBOUWKUNDE****A-2018-042-ESR**

Voorontwerp van ordonnantie betreffende het roerend en het immaterieel cultureel erfgoed in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 4 juni 2018, bekrachtigd door de Plenaire zitting van 21 juni 2018

A-2018-070-ESR

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van [...] betreffende de forfaitaire schadevergoeding voor handelszaken die getroffen worden door een bouwplaats op de openbare weg. 20 september 2018

A-2018-081-ESR

Voorontwerp van ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de uitbating en veiligheid van de verkeerstunnels. 18 oktober 2018

A-2018-089-ESR

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van XX/XX/XXXX tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 november 2006 tot goedkeuring van de titels I tot VIII van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening, van toepassing op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 14 november 2018

SOCIAAL**A-2018-054-ESR**

Bijdrage inzake armoede en slechte huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitgebracht in het kader van katern 3 "De gekruiste blikken" van het toekomstig Brussels Armoedeverslag 2018. 5 juli 2018

A-2018-080-ESR

Visienota betreffende de hervorming van de instrumenten ter bevordering van diversiteit en ter bestrijding van discriminatie (werkveld 2). 18 oktober 2018

A-2018-090-ESR

Brussels actieplan 2018-2020 ter bestrijding van racisme en discriminatie. 14 november 2018

WATER**A-2018-049-ESR**

Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van XX/XX/XXXX voor de reglementering van winning van grondwater en de open geothermische systemen. 5 juli 2018

A-2018-085-ESR

Ontwerp van ordonnantie betreffende het beheer en de bescherming van de onbevaarbare waterlopen en vijvers. 14 november 2018

Interview met Mijnheer Dimitri Léonard

Vergrijzing(en) en maatschappij(en): tussen wetenschap en beleid

Dimitri Léonard is Doctor in de Politieke Wetenschappen aan de "Université libre de Bruxelles" (ULB). Zijn doctoraatsthesis heeft hij gewijd aan de instrumenten van de publieke dienstverlening, door de praktijken, gebruiken en strategieën te onderzoeken van actoren die worden geconfronteerd met een publieke voorziening om "oudere werknemers" aan het werk te houden. Zijn onderzoeken bevinden zich daar waar de sociologie van de publieke dienstverlening, tewerkstelling, arbeid en de organisaties elkaar kruisen.

De Raad: In België zal tegen 2020 1 op de 5 personen ouder dan 65 jaar zijn. Op welke uitdagingen zal onze samenleving zich moeten voorbereiden?

Dimitri Léonard: Laten we ons in de eerste plaats verheugen over dit vooruitzicht, want dit betekent niet alleen dat de bevolking vergrijsd, maar ook dat we langer leven en, voor veel mensen, in een betere gezondheid. Maar al te vaak wordt de vergrijzing als een risico, een bedreiging of zelfs een ramp gezien.

We mogen echter de kop niet in het zand steken en bepaalde uitdagingen zullen inderdaad moeten worden aangegaan. Op het vlak van het overheidsbeleid denken we aan de stelsels van activiteiten, gezondheid en openbare financiën.

Wat de gezondheid betreft, moet men erover nadenken hoe men rekening kan houden met de ouderdomsziekten, functionele beperkingen, handicaps, invaliditeit, afhankelijkheid en vooral met de middelen om deze het hoofd te bieden. De leefbaarheid van de sociale beschermingstelsels wordt ook in vraag gesteld door de verandering in de verhouding tussen werkzamen/niet werkzamen, die sinds het einde van de jaren 1990 heeft geleid tot een aanmaning vanwege het overheidsbeleid dat we langer zullen moeten werken.

In deze context zijn andere uitdagingen van fundamenteel belang: de versoepeling van de loopbaaneinden, nieuwe manieren van werken en het in aanmerking nemen van de zwaartefactoren van het werk.

Tot slot is ook de organisatie van de samenleving in de brede zin een grote uitdaging, in zoverre het behoud van de levenskwaliteit van ouderen hun maatschappelijke inschakeling vereist.

Daarvoor moeten we nadenken over hun deelname aan het sociale leven en, meer in het algemeen, over de plaats die zij in de samenleving, maar ook in de gezinnen en in de arbeidswereld krijgen. Concreet zijn het de levenstrajecten die moeten worden herzien in het licht van de verlenging van de levensduur, met de medewerking van de instellingen en actoren van de maatschappelijke dienstverlening.

De samenleving zal rekening moeten houden met een steeds groter aantal ouderen. De kwestie van hun aantal, kosten of lichaam mag de plaats die ze moeten innemen niet verhullen, evenals hun inbreng, die naar mijn mening bijdraagt tot de evolutie, ontwikkeling, ontplooiing en emancipatie van een samenleving.

De Raad: Er is een sterke toename van het aantal 60-pussers. Hoe kan men dit verklaren?

Dimitri Léonard: Met betrekking tot de levensverwachting bij de geboorte en de schattingen kunnen we drie zaken vaststellen. Ten eerste neemt de levensverwachting in ons land gestaag toe, zowel voor vrouwen als voor mannen. Voorts is ze altijd groter bij vrouwen. En tot slot wordt deze kloof tussen mannen en vrouwen op de lange termijn langzaam kleiner.

Toch kunnen we herhalen dat de levensverwachting bij de geboorte voor vrouwen van 80,9 jaar in 2000 tot 83,2 jaar in 2015 is gestegen. Ze wordt geschat op 88,5 in 2060. Voor mannen is ze van 74,6 jaar in 2000 naar 78,6 jaar in 2015 gestegen. In 2060 wordt ze geschat op 86,5 jaar.

In het algemeen kan de evolutie van de levensverwachting door drie belangrijke factoren worden verklaard: de medische revolutie (technologische innovaties), de materiële verbetering van de levensomstandigheden en de betere publieke en private zorg.

"Bij de organisatie van de samenleving zal er rekening moeten worden gehouden met een steeds groter aantal ouderen"

De Raad: Hoe kan men volgens u ouderen een waardig einde van hun loopbaan bieden?

Dimitri Léonard: Deze kwestie is complex omdat ze betrekking heeft op zeer verschillende realiteiten, afhankelijk van het profiel van de werknemers en de werkomgeving. Bovendien zijn er heel wat actoren bij betrokken.

Het overheidsbeleid kan weliswaar richtingen aanmoedigen en een financiële steun bieden, maar deze moeten ook gepaard gaan met onderhandelingen in de onderneming om zo rekening te houden met de sectorale realiteiten.

Het lijkt me ook van fundamenteel belang om ondernemingen te adviseren en managers van de middelen te voorzien om de kennis over de zwaarte van het werk te verspreiden, alsook om mogelijke acties voor te stellen.

Het is waar dat het debat over de pensioenen en loopbaaneinden de kwestie van de zwaarte van het werk op de voorgrond heeft geplaatst. Dit begrip is op zich ook complex om te bevatten, omdat het betrekking heeft op drie zeer verschillende situaties.

De eerste is deze waarin de werknemer zijn werk zwaar vindt omdat het saai, frustrerend, vermoeiend of stressvol is. Een preventiebeleid zou het toelaten

om de werkomstandigheden te verbeteren, en zelfs om over een verandering van functie na te denken. De tweede situatie betreft de gezondheid van de werknemer die, al dan niet omwille van zijn werk, slecht is. Het behoud van de werknemer vereist dan een beleid van heroriëntering of van aanpassing van de functie. In het ergste geval moet het ook mogelijk zijn om een vervroegde uittrekking uit de arbeidsmarkt wegens arbeidsongeschiktheid of invaliditeit te overwegen.

De derde situatie betreft ten slotte de werknemers die gedurende hun hele loopbaan te maken hebben gehad met belastingen (blootstelling aan giftige stoffen, lawaai, nachtarbeid, fysieke inspanningen, enz.). Het aanwenden van de kennis over de langetermijneffecten van het werk op de gezondheid zou het hier mogelijk maken om de trajecten te traceren, en zelfs om er rekening mee te houden voor de duur van de bijdragen en de loopbaanberekening.

De ontwikkeling van passende oplossingen vereist een grondig onderzoek in de onderneming van elke situatie, en meer bepaald van de organisatie van het werk. Dit alles vergt tijd, omdat men maatregelen moet instellen die aangepast zijn aan de werkelijke behoeften van de bevolking en men geen zogenaamde "goede praktijken" mag "kopiëren en plakken".

De Raad: Om oudere werknemers langer aan het werk te houden, zijn enkele maatregelen genomen. Welke zijn deze en wat vindt u ervan?

Dimitri Léonard: We kunnen een onderscheid maken tussen voorzieningen die gericht zijn op het arbeidsaanbod (werknemers) en voorzieningen die gericht zijn op de vraag naar arbeid (ondernemingen). Er is nog een ander onderscheid tussen maatregelen ter vermindering van structurele lasten, subsidies of wat we belastingmaatregelen kunnen noemen (financiële sancties voor de onderneming in geval van niet-naleving van een wettelijke verplichting).

Van al deze voorzieningen schrijft de Collectieve arbeidsovereenkomst 104 (CAO 104) sinds 1 januari 2013 voor dat ondernemingen met meer dan 20 werknemers elk jaar een plan voor werknemers ouder dan 45 jaar moeten opstellen, dat door de werkgever aan de overlegorganen van de onderneming moet worden voorgelegd (ontwikkeling van vaardigheden en kwalificaties; interne overplaatsing voor een functie die aan de evolutie van de mogelijkheden en vaardigheden is aangepast; aanpassing van de arbeidstijd en -omstandigheden, ...).

Naast de doelstellingen en doelgroepen die door de ene of de andere voorziening worden beoogd, is het naar mijn mening belangrijk om voordeeleffecten of projecten die niet aan de behoeften van de werknemers beantwoorden, te voorkomen. Dit moet door de overheid worden opgevolgd, geëvalueerd en gecontroleerd.

Interview met Mevrouw Saskia Van Uffelen

Mobiel 5G-netwerk: een niet te missen opportuniteit voor Brussel?

Saskia Van Uffelen, CEO van Ericsson Belux, werkt al meer dan 25 jaar in de sector van de informatie- en communicatietechnologie en van de telecommunicatie. Tevens is ze 'Digital Champion' en in die hoedanigheid vertegenwoordigt ze België officieel bij de Europese Commissie.

De Raad: Wat is digitalisering?

Saskia Van Uffelen: Als mensen het over digitalisering hebben, halen ze meteen het technologische gedeelte aan, dat slechts een deel van de uitdaging is. Het is meer een verandering van de maatschappij in het algemeen, die verband houdt met het feit dat alles met elkaar verbonden is, dat de burger of gebruiker toegang heeft tot veel meer informatie, die niet altijd correct is, wat hem "in the driver seat" plaatst. Hij is dus degene die aan zet is. Als gevolg daarvan geloven de burgers dat ze betere politici zijn dan hun politici, dat ze betere artsen zijn dan hun artsen, dat ze betere bankiers zijn. Zij verwachten dan ook een andere reactiviteit van de verschillende stakeholders en besluitvormers. Het is meer een maatschappelijke dan wel een technologische verandering.

Als ze vervolgens over digitalisering nadenken, denken ze na over hoe ze hun processen kunnen automatiseren. Dit kan een belangrijke impact op de tewerkstelling hebben, omdat als men processen die gisteren administratief en menselijk waren digitaliseert, wat zal men dan doen eenmaal alles zal zijn geïnformatiseerd? Dit is een eerste stap in de digitalisering, maar we blijven precies doen wat we gisteren deden en uiteindelijk veranderen we helemaal niets. Voor mij is het belangrijker om de processen te automatiseren EN om morgen te beginnen doen wat we gisteren nog niet deden. We leven in een maatschappij waar de concurrentie niet langer uit de sector komt. De retailer

van vandaag zal de bankier van morgen worden... Maar we zijn een zeer sectoraal land en we vergelijken onszelf nog steeds zoals 20 jaar geleden ("Ik verkoop veel meer auto's dan de andere dus ik ben beter") en we vergeten dat de concurrent van morgen misschien uit een andere sector zal komen, bijvoorbeeld de technologiesector, die een platform zal creëren dat beter aan de nieuwe behoeften van de gebruikers is aangepast. Deze beraadslaging voeren is moeilijk, omdat het topmanagement van de organisaties niet altijd over de vaardigheden van andere sectoren beschikt.

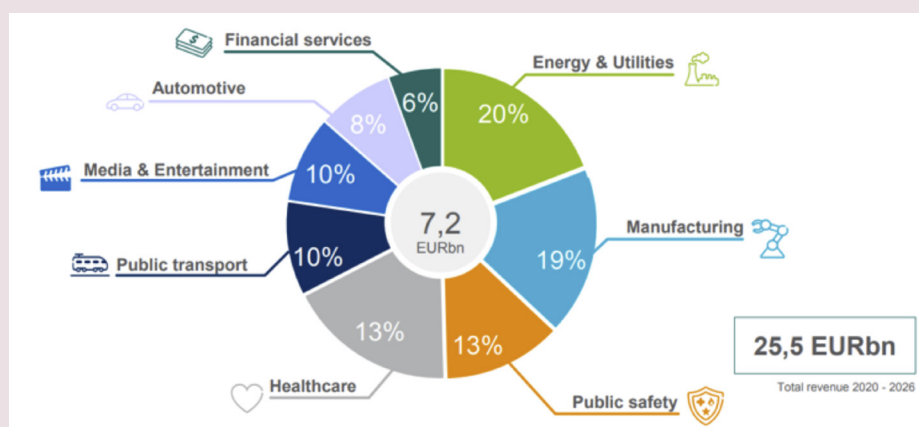
Digitalisering is dus een maatschappelijke verandering die in veel gevallen bedoeld is om de processen van gisteren te verbeteren en om zo de kosten te verlagen. In België ontbreekt het ons aan een langetermijnvisie, die een gezonde en rendabele economie voor de toekomst zou kunnen garanderen.

De Raad: Wat is het verschil tussen innovatie en verstoring?

Saskia Van Uffelen: Innovatie gaat over hoe ik mijn processen van gisteren op een digitale manier kan automatiseren. Het gaat om het werken aan efficiëntie op korte termijn, zonder het bedrijfsmodel op een versturende manier te veranderen. Er is geen langetermijnvisie.

De Raad: Welk baat zouden de Brusselse ondernemingen van de technologiesector erbij hebben om van het 5G-netwerk te genieten?

Saskia Van Uffelen: In België werd er speciaal een studie verricht om het specifieke potentieel voor de ICT-sector in het kader van 5G en het potentieel voor verschillende segmenten te achterhalen. Dit is een opportuniteit van 7,2 miljard voor

Het potentieel voor de Belgische ICT-sector in het kader van 5G.
Bron: Ericsson & Arthur D. Little

België, met 20% in energy en utilities, 19% in manufactory en 13% in public safety, met een totaal inkomen van 25 miljard tussen 2020 en 2026. De sectoren die achterblijven, zijn de sectoren die nog niet over de "digital disruptiveness" hebben nagedacht en er geen langetermijnvisie op hebben.

De Raad: Waarom heeft men deze klik nog niet gemaakt?

Saskia Van Uffelen: Al deze mensen worden geëvalueerd op hun kwartaalresultaten en ik krijg vaak te horen dat hierover nadenken een goed idee is, dat het nodig is, maar "niet voor dit kwartaal". De Belgische ondernemingen zijn nochtans niet verplicht om kwartaalresultaten kenbaar te maken. Ze hebben eenvoudigweg het recht om ze éénmaal per jaar kenbaar te maken. Ze doen dit om de financiële analisten tevreden te stellen. Door de cijfers éénmaal per jaar te verstrekken, heeft men nochtans een heel jaar de tijd om aan een structurele transformatie te werken, wat men in drie maanden niet kan doen.

Men moet ook erkennen dat de mensen die deze ondernemingen leiden vaak ouderen zijn en een goede ervaring hebben in de business « van vroeger ». Als de CEO geen nieuwe visie heeft, het feit negeert dat de concurrenten van morgen van elders zullen komen en vergeet na te denken over het creëren van een toegevoegde waarde op lange termijn om een duurzaam economisch model te behouden, zal hij bij de andere ondernemingen achterblijven. De adviseurs moeten de langetermijnvisie van de onderneming op de proef stellen, zodat zij zichzelf kan herdefiniëren en heruitvinden.

De Raad: Denkt u dat Brussel de eerste Belgische stad met 5G zou kunnen zijn?

Saskia Van Uffelen: Als hoofdstad van Europa heeft Brussel geen andere keuze. Europa vraagt al zijn lidstaten om zich tegen 2020 met 5G uit te rusten. We waren in België al te laat voor de 4G-trein, ik kan me niet voorstellen dat we ook te laat voor de 5G zullen zijn.

Voorts moeten we, als we een gezond industrieel ecosysteem voor de toekomst willen creëren, nu handelen, zo niet zullen de ondernemingen zich niet kunnen aansluiten op de opportuniteiten die 5G biedt. In Brussel staan we er nochtans bekend voor om over goede profielen te beschikken. Als we niet kunnen waarborgen dat deze profielen en vaardigheden zullen worden gevaloriseerd, missen we opnieuw een kans, zoals de markt van de artificiële intelligentie.

Tot slot moeten we ervoor zorgen dat we een veilige infrastructuur hebben. Welnu, alle mobiele communicatie verloopt momenteel via een Chinese infrastructuur. Ik vind de reflectie over netwerkbeveiliging iets te lichtzinnig.

"Als hoofdstad van Europa heeft Brussel geen andere keuze"

Interview met Mijnheer Thomas Ermans

Woon-werkverplaatsingen: stand van zaken en actieperspectieven voor de bedrijven

Thomas ERMANS is aardrijkskundige en houder van een aanvullend masterdiploma in statistische gegevensanalyse. Hij is onderzoeker aan het Centre d'Etudes Sociologiques (CES) van de Université Saint-Louis - Bruxelles (USL-B), waar hij werkt rond verschillende thema's die verband houden met mobiliteit voor het Observatorium van de mobiliteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Raad: Het Brussels Gewest onthaalt een aanzienlijk aantal werknemers. Kunt u ons enkele ramingen geven (pendelaars, uitgaande werknemers, enz.)?

Thomas Ermans: Het Brussels Gewest telt ongeveer 720.000 werknemers. Vandaag kan men de verhouding tussen inkomende werknemers en Brusselse werknemers op ruwweg 50/50 ramen. Naast deze werknemers moet men ook de groei van de uitgaande pendelstroom benadrukken, d.w.z. de Brusselaars die buiten het Gewest werken en die 70.000 werknemers vertegenwoordigen.

De Raad: Wat zijn de belangrijkste vervoermiddelen die deze laatste gebruiken? In welke verhoudingen?

Thomas Ermans: Het belangrijkste vervoermiddel van al deze werknemers blijft de auto, die door de helft van hen wordt gebruikt. Het openbaar vervoer is goed voor iets meer dan 40% en de actieve vervoermiddelen (fietsen en te voet) zijn goed voor minder dan 10%.

We zien echter aanzienlijke verschillen tussen interne (Brusselaars die te Brussel werken), inkomende en uitgaande werknemers. 40% van de interne werknemers maakt gebruik

van de auto, wat aanzienlijk is gezien de relatieve ruimtelijke nabijheid tussen woon- en werkplaats en de algemeen goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer waarvan het Gewest geniet. Deze kenmerken verklaren trouwens gedeeltelijk de goede prestaties van de metro's, trams en bussen, die 40% van de interne werknemers vervoeren, alsook van de actieve verplaatsingswijzen, die betrekking hebben op 15% van de interne werknemers.

Inkomende werknemers leggen gemiddeld langere afstanden af en gebruiken meer de auto (meer dan 50%), maar ook de trein (meer dan 40%). Uitgaande werknemers maken daarentegen massaal gebruik van de auto, met een modaal aandeel van ongeveer 75%, meer bepaald omwille van de slechte bereikbaarheid van de werkplaatsen met het openbaar vervoer. De resterende 25% is nagenoeg gelijk verdeeld tussen het spoor en het openbaar vervoer.

De Raad: Wat zijn de factoren die de mobiliteit van werknemers bepalen?

Thomas Ermans: De woon-werkafstanden zijn een belangrijke factor. Zo zijn verplaatsingen te voet beperkt tot afstanden van minder dan 3-4 km. In de Brusselse context

zijn metro's, trams en bussen vooral aantrekkelijk tot 15-20 km, terwijl de trein maar vanaf 30 km meer dan 30% van het modale aandeel uitmaakt. De auto is dan weer aantrekkelijk op alle afstanden, en meer bepaald tussen 10 en 40 km, wat wijst op een gebrek aan een openbaar vervoersaanbod dat toereikend is en dat op een grootstedelijke schaal geïntegreerd is. Wat ons bij een tweede zeer belangrijke factor brengt: de bereikbaarheid, en vooral de bereikbaarheid met het openbaar vervoer, zowel van de werk- als van de woonplaats. De vaststelling is heel eenvoudig: een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer hangt samen met een intensiever gebruik van dit openbaar vervoer, en omgekeerd.

Voorts spelen de individuele kenmerken van de werknemers een niet te verwaarlozen rol, of het nu om de afgelegde afstanden, de woonkeuzes of rechtstreeks de modale keuzes gaat. Deze omvatten geslacht, leeftijd, scholingsniveau (en inkomensniveau), beroepsstatuut en activiteitensector.

Tot slot worden bij het gebruik van de auto verschillende factoren in aanmerking genomen, zoals het bezit of de beschikbaarheid van parkeerplaatsen.

De Raad: Ondernemingen zijn volwaardige actoren in de mobiliteit van werknemers. Hoe kunnen zij de rationalisatie van het aantal woon-werkverplaatsingen beïnvloeden?

Thomas Ermans: Telewerken kan het aantal verplaatsingen beperken, maar dit is een praktijk die in een sterke mate voor kantoorbanen is voorbehouden. Men zal deze maatregel bijvoorbeeld niet op arbeiders of leerkrachten kunnen toepassen.

De invoering van flexibele werktijden kan verplaatsingspieken afvlakken en de openbare vervoersnetten ontlasten. Een desynchronisatie die per werkgebied binnen vaste dienstregelingen wordt georganiseerd, kan ook aanzienlijke winsten in termen van netwerkbelastingen opleveren.

"Een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer hangt samen met een intensiever gebruik van dit openbaar vervoer, en omgekeerd"

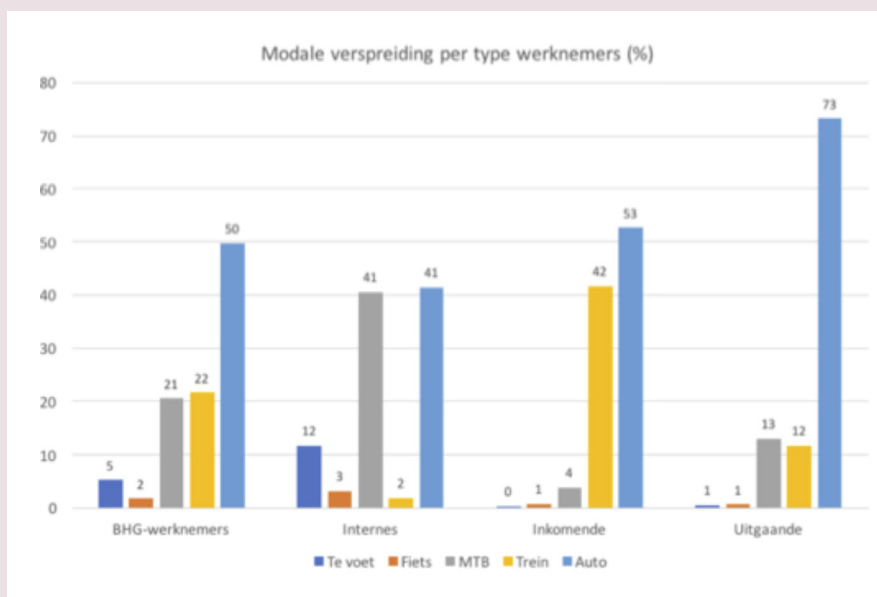
De Raad: Welke maatregelen zouden er voor een duurzamere mobiliteit moeten worden genomen?

Thomas Ermans: In de Brusselse context is de invoering van een efficiënter en geïntegreerder vervoersaanbod, zowel vanuit het oogpunt van de tickets als van de tarieven op een grootstedelijke schaal, in het GEN-gebied nu een absolute noodzaak.

Meer in het algemeen zou men rond de dimensie "ruimtelijke ordening" moeten kunnen handelen en zo de versnippering van zowel de woon- als de werkfuncties tegengaan en tegelijkertijd de woon-werkafstanden beperken. Dit geldt ook voor de andere functies die verplaatsingen met zich meebrengen, die vaak samen met werkgebonden verplaatsingen worden gedaan. Daarnaast moeten nieuwe gebouwen en bestemmingen meer in termen van nabijheid van het openbaar vervoer worden uitgedacht. Wanneer er voor gemiddelde en lange trajecten geen alternatief voor de auto is, is er geen modal shift mogelijk.

De belasting op bedrijfswagens is een problematiek die gevolgen heeft voor het voortbestaan van een model van mobiliteit dat gedomineerd wordt door de auto en een diffuus gebruik van het grondgebied. Dit model draagt dan bij tot het dichtslibben van de wegen. Vanuit dit oogpunt staat deze belasting haaks op de inspanningen die ondernemingen leveren om de modal shift naar de woon-werkverplaatsingen te bevorderen en zou zij daarom moeten worden herzien.

Ondernemingen beschikken over verschillende hefboomen, zoals de keuze van de vestiging of van de verhuizing, de vermindering van parkeergelegenheid, de vermindering van het gebruik van bedrijfswagens en de vermindering van compensaties voor het gebruik van de auto voor woon-werkverplaatsingen. Een ander voorbeeld zijn de maatregelen ter bevordering van alternatieve verplaatsingswijzen voor de auto, die meer bepaald in het kader van de Bedrijfsvervoerplannen worden ingesteld, hoewel sommige daarvan, door langeafstandsverplaatsingen te vergemakkelijken (treinvergoeding, telewerken), als een stimulans voor lange pendelreizen kunnen worden beschouwd.

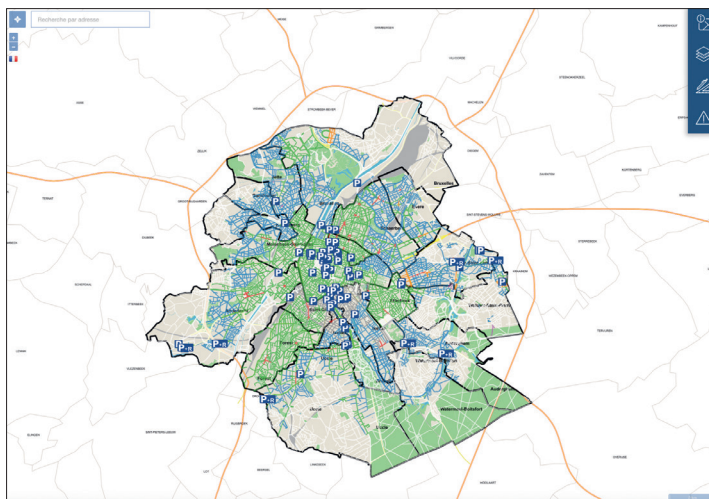
Modale verspreiding per type werknemers
Cijfers: EAK 2011 - 2014

Nieuws in het kort

Het nieuwe gewestelijke Parkeerobservatorium

Parking.brussels, het Brussels gewestelijk Parkeeragentschap, heeft zojuist zijn nieuwe gewestelijke Parkeerobservatorium voorgesteld met de onthulling van MapViewer, een interactieve kaartapplicatie die een hele reeks bijgewerkte informatie met betrekking tot parkeren in het Brussels Gewest bevat. Dankzij deze interactieve kaart kan iedereen nu met één klik de gereguleerde parkeergebieden, de dichtstbijzijnde openbare parking of de locatie van fietsenrekken vinden. Tevens biedt de applicatie de mogelijkheid om op een interactieve en collaboratieve wijze een fout of een verandering in een situatie te melden.

De MapViewer – Bron: Parking.brussels

De MapViewer-gegevens zijn opgenomen in de Open DataStore, een digitale catalogus die tot doel heeft de Brusselse besturen rond een gemeenschappelijke gegevensuitwisseling (Open Data) samen te brengen, een doelstelling die deel uitmaakt van de gewestelijke strategie "Brussels Smart City".

Om MapViewer te ontdekken, ga naar: <https://data.parking.brussels/mapviewer/>

De Raad van Bestuur van de Raad op bezoek bij Brussels Airport

Op maandag 5 november 2018 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn maandelijkse Raad van Bestuur in de vergaderzalen van "Brussels Airport" gehouden, meer bepaald in de "Satellite building" in Zaventem

De Brusselse sociale partners hebben er genoten van een bezoek op het terrein, dat Brussels Airport had georganiseerd. Zij hadden de gelegenheid om de start- en landingsbanen te betreden en om getuige te zijn van de landing van een langeafstandsvliegtuig. Ze konden ook de luchthaven "achter de schermen" bezoeken, waar de bagage van de nationale luchthaven van Brussel wordt afgehandeld.

Voorts konden de Brusselse sociale partners zich onderhouden met werknemers en vakbondsvertegenwoordigers, die dagelijks de ontvangst en verzending van de bagage beheren. Daarna hebben de bestuurders van de Raad kennis kunnen nemen van de sociaaleconomische ontwikkelingsvooruitzichten van "Brussels Airport"⁽¹⁾. Tevens hebben de luchthavenautoriteiten de werking van het "Brussels Airport House" en de interessante samenwerkingen met Actiris in het kader van de tewerkstelling van Brusselaars voorgesteld. Tot slot hadden zij de eer om de eerste getuigen van de omdoping van het "Brussels Airport House" tot "Aviatio" te zijn.

Met bagages vol nieuwe kennis die de toekomstige adviezen van de Raad zullen kunnen ondersteunen, zijn de sociale partners naar Brussel teruggekeerd.

⁽¹⁾ Brussels Airport is de grootste private werkgever van Brusselaars (3.000).

Drie nieuwe rekruten bij de Raad

In een tijdspanne van drie maanden heeft de Economische en Sociale Raad drie nieuwe rekruten verwelkomd, die onder meer de Sectorale Facilitatiedienst en het Secretariaat van de Commissies hebben versterkt. In totaal werden er meer dan 100 kandidaturen ingediend. Een enthousiasme dat aantoont dat de Raad als werkgever zeer aantrekkelijk is.

Publicaties

"La précarité, un obstacle à la formation professionnelle"

Bruelles Formation en het onderzoekscentrum METICES van de "Université libre de Bruxelles" (ULB) hebben een studie naar de bestaansonzekerheid van het publiek in beroepsopleiding in het Brussels Gewest verricht.

Het doel van de studie was om de redenen te bepalen waarom het publiek de opleiding opgeeft of niet regelmatig volgt. Daaruit bleek dat van de meer dan 10.000 stagiairs die de opleidingscentra in 2015 verlieten, 47,5% van hen rechthebbenden van de verhoogde tegemoetkoming (RVT) waren en dat de voortzetting en het welslagen van de opleiding sterk afhangt van de financiële situatie van de kandidaten. Bestaansonzekerheid lijkt dan ook een belemmering voor beroepsopleiding te zijn.

Tevens laat de studie het toe om mogelijke oplossingen voor deze situatie te vinden, zoals het verhogen van het uurbedrag van de opleidingsvergoeding, het sensibiliseren en informeren over het gebruik van de rechten, het verlenen van een financiële steun voor verplaatsingskosten aan het begin van de opleiding of het vereenvoudigen van de toegang tot crèches en opvangstructuren voor kinderen van stagiairs.

De studie is integraal beschikbaar op de website van Bruxelles Formation in de rubriek "Actualités et Presse".

Publicatie van de Welzijnsbarometer 2018

Voor het veertiende opeenvolgende jaar heeft het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn zijn Welzijnsbarometer gepubliceerd, een document dat een aantal bijgewerkte indicatoren inzake armoede in het Brussels Gewest bevat.

Uit de barometer blijkt dat een aanzienlijk aantal Brusselaars in een moeilijke situatie leven. Het Gewest wordt immers geconfronteerd met verschillende problemen die een invloed op de armoedesituatie van zijn inwoners hebben: huisvesting, onderwijs, tewerkstelling, gezondheid,... Deze barometer benadrukt meer bepaald dat één derde van de Brusselaars van een inkomen onder de armoederisicodrempel leeft. Terwijl het aantal toegekende werkloosheidsuitkeringen blijft dalen, is het aantal mensen met een leefloon toegenomen. Uit de barometer blijkt ook dat 43.170 huishoudens op een wachtlijst voor sociale huisvesting staan. De sociaal-ruimtelijke ongelijkheden tussen de verschillende Brusselse gemeenten zijn trouwens zeer groot. Tot slot toont de barometer aan dat de sociaal-economische situatie van personen een rechtstreekse invloed op hun gezondheidstoestand heeft. Er is een verschil in levensverwachting van ongeveer 2,5 jaar tussen de inwoners van de rijkste en de armste gemeenten.

De Welzijnsbarometer 2018 kan op de website van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad worden geraadpleegd:

<http://www.ccc-ggc.brussels/nl/observatbru/publications/2018-welzijnsbarometer>

Het Tijdschrift van de Raad

December 2018 – n° 27

Periodieke publicatie van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

ESRBHG

Bischoffsheimlaan 26
1000 Brussel
02/205 68 68
02/502 39 54
cesr@esr.brussels

Verantwoordelijke uitgever:

Caroline Vinckenbosch

Lay-out en druk:

IPM printing nv - Ganshoren

Illustraties:

Omslag: Shutterstock
Actualiteit: Pixabay
Dossier: pp. 5, 6 en 10: Shutterstock,
p.8: Pixabay
Focus: p.15: Photo News
Debatten van de Raad: p.23: Ericsson &
Arthur D. Little, p. 26: Thomas Ermans
Nieuws in het kort: p.27: Parking.brussels
Publicaties: p.28: Shutterstock

Redactiecomité:

Actualiteit: Coralie Waeyenbergh
Dossier: El Mahdi Amranijai, Béatrice
Léonard en Coralie Waeyenbergh
Focus: Daan Capiiau, Alexis Gérard en
Coralie Waeyenbergh
De adviezen van de Raad, Publicaties en
Nieuws in het kort: Coralie Waeyenbergh
Vertaling: Rik Duynslager en Eric
Vanderheyden

Dank aan:

Paul Palsterman en Christian Dejaer voor
hun samenwerking bij de opstelling van
het dossier.
Dimitri Léonard, Saskia Van Uffelen en
Thomas Ermans voor de interviews.

